

Einde verhaal?

tekst Martin Maassen foto Bert Janssen

Eind 2014 hield de doopsgezinde gemeente Doetinchem op te bestaan. Wat betekent het als je gemeente ermee ophoudt?

Wat gebeurt er dan met je, welk gat laat dat achter? Maar ook: welke nieuwe wegen sla je in? En kunnen andere sterk vergrijzende gemeenten daar iets van leren? *Doopsgezind NL* vroeg het aan twee betrokkenen.

Mariet Schopenhauer-Kortlandt was jarenlang nauw betrokken bij de doopsgezinde gemeente Doetinchem. Zij schreef er zelfs een boekje over, vol persoonlijke noten. 'Ik ben lid geworden van de doopsgezinde gemeente Doetinchem op 5 mei 1987. Dat was een jaar nadat mijn man overleden was. Hij was hervormd predikant en wij waren lid van de PKN in 's-Heerenberg. Mijn man had als kind wel veel invloed ondervonden van zijn doopsgezinde grootvader, die predikant in Ouddorp en op Ameland was. Toen ik lid werd in Doetinchem bestond de gemeente nog niet als zelfstandige gemeente, maar was het een Kring van Winterswijk. De Kring is op 1 januari 1994 de doopsgezinde gemeente Doetinchem geworden.'

Blijf hopen

'We kregen eenmaal per maand een kerkdienst en al gauw werd er ook een bijbelkring opgericht. In mijn tijd kwamen er langzamerhand verschillende activiteiten, zoals een inloopmiddag, een wandelgroep, een eetgroep, een quiltgroep, en ieder jaar een bazaar. Bij de organisatie van al deze groepen was ik sterk betrokken. Ook heb ik vele malen diensten geleid. Ik ben diverse keren secretaresse geweest, totdat de gemeente opgeheven werd. Soms was ik voorzitter en secretaresse tegelijk. Ik ben nu 90 jaar en zou niet in staat zijn al dit werk nog langer voort te zetten. Dus stopt het voor mij op het goede moment. Maar ik heb het altijd

heerlijk gevonden om veel voor de gemeente te kunnen betekenen. En met mensen bezig te zijn. Doetinchem was een warme gemeente met een hechte onderlinge band, maar open voor de buitenwereld.

'De mensen worden nu steeds ouder. Velen zijn de laatste jaren overleden. Men is minder mobiel waardoor het kerkbezoek minder wordt, de activiteiten minder bezocht worden en de financiën een probleem zijn. En dat alles was een reden om de gemeente op te heffen. Wij hebben een ledenvergadering belegd, ieder kon zijn stem laten horen. En iedereen was het er over eens dat we zo niet verder konden. In januari is 2015 is er een mooie afscheidsdienst gehouden, die ik helaas niet heb kunnen bijwonen wegens ziekte. Nu kijkt iedereen met goede gedachten terug op twintig jaar doopsgezinde gemeente Doetinchem en vijftig jaar Kring. Ik ervaar de sluiting van de gemeente als een groot gemis. Contacten gaan verloren.

'Naarmate je ouder wordt ga je steeds meer vragen stellen over het geloof in God. Voor mij is God: Geest. Die Geest zit in alles, in de mens, de natuur, in de hele schepping. Soms voel je dat die Geest aanwezig is. Jezus is mijn voorbeeld hoe je moet leven. Een belangrijk punt in het geloof vind ik omzien naar je naaste. En dat heb ik geprobeerd te volbrengen, onder andere in mijn taken in de doopsgezinde gemeente. Wat ik de mens wil zeggen is: blijf geloven, hopen en liefhebben.'

Tips van een predikant

De doopsgezinde gemeente Doetinchem bestond bij de opheffing uit tien leden, acht vrienden en drie

belangstellenden. Daarvan werden er twee lid van de doopsgezinde gemeente Zutphen en gingen er vijf over naar de gemeente in Winterswijk.

Ds. Akke-Clara Thimm-Stelwagen was de laatste predikant in Doetinchem. Zij zag ook dat sommige gemeenteleden zich nergens meer bij aansloten, ook omdat deze mensen om zich te laten overschrijven afhankelijk waren van familieleden. Heeft zij tips voor gemeenten die overwegen te sluiten?

'Probeer je als gemeente samen ergens aan te sluiten, om te voorkomen dat mensen 'buiten de boot vallen' en om de gemeenschap te behouden die je hebt. Of bedenk een systeem waardoor niemand uit de boot (gemeenschap) valt en zonder pastorale zorg komt te zitten. Houd vol zolang je kunt, opheffen kan altijd nog. Zolang er mensen zijn, is er een gemeente. Zolang er een gemeente is kunnen er altijd nog mensen bijkomen. Geld mag nooit de reden zijn om een gemeente op te heffen. Er is geld in de broederschap; mogelijk kan er gesubsidieerd worden. Maar als het gemeente-zijn een last wordt, die niet meer gedragen kan worden omdat de schouders te zwak worden en te moe – dan is het misschien tijd om andere wegen te gaan bewandelen. Een afscheid heeft twee kanten: verdriet om wat geweest is en een kans om iets nieuws te beginnen. De gemeenten van Paulus zijn er allang niet meer, maar hun erfenis is doorgegeven en wordt nog steeds doorgegeven via allerlei soorten gemeenten! Eens breekt er een tijd aan voor nieuwe vormen en nieuwe gemeenschappen, het is niet anders. We mogen in vertrouwen in God zoeken naar nieuwe gemeenschappen, nieuwe vormen, nieuwe wegen om gestalte te geven aan ons geloof. <<